

Scholen aan Zee

Protocol

Informatieverstrekking
aan gescheiden ouders

Inleiding

Scholen aan Zee vindt dat de zorg voor haar leerlingen voorop dient te staan en dat het daarbij van groot belang is dat informatie zorgvuldig wordt uitgewisseld met de ouders.

Dit protocol geeft richtlijnen voor de informatieverstrekking van Scholen aan Zee aan gescheiden ouders en voor de handelwijze van school en/of gescheiden ouders in een aantal voorkomende situaties. Het protocol is gebaseerd op relevante wetgeving en uitspraken van rechters en geschillen- en klachtencommissies. Het protocol bevat tevens relevante achtergrondinformatie, de relevante wettelijke bepalingen en de vragenlijst voor gescheiden ouders.

Artikel 1 Wat kunnen gescheiden ouders van de school verwachten?

- 1.1 De school informeert ouders over de richtlijnen en rechten omtrent informatieverstrekking, onder meer in de schoolgids en op de website.
- 1.2 De school dient onpartijdig te zijn en zich niet te laten betrekken in een eventueel conflict.
- 1.3 De school verstrekt, uitzonderlijke omstandigheden daargelaten, geen informatie ten behoeve van een echtscheidings- of omgangsprocedure of informatie waardoor zij haar neutraliteit verliest.
- 1.4 De school heeft een actieve informatieplicht. Ze moet, uitzonderingen daargelaten, gescheiden ouders die het gezag hebben dezelfde mondelinge en schriftelijke informatie geven.
- 1.5 De school verstrekt aan ouders die het gezag hebben de volgende informatie:
 - a. informatie over de ontwikkeling (vorderingen) van het kind en overige relevante informatie (rapporten, toetsresultaten, oudergesprekken).
 - b. informatie over de school, ouderactiviteiten en de klas van het kind (schoolgids, website, nieuwsbrieven).

Artikel 2 Wat verwacht de school van gescheiden ouders?

- 2.1 Ouders dienen de school te informeren over het al dan niet contact hebben met elkaar en de gewenste informatieverstrekking.
- 2.2 Ouders dienen de school te informeren over de voor de school relevante afspraken in het ouderschapsplan, bijvoorbeeld het ouderlijk gezag, de omgangsregeling en de woonsituatie.
- 2.3 Ouders dienen de school tijdig, volledig en juist te informeren over wijzigingen in relevante feiten en omstandigheden.
- 2.4 De school kan in voorkomende gevallen vragen om een bewijs inzake relevante afspraken, feiten en omstandigheden.

Artikel 3 Informatieverstrekking aan gescheiden ouders, die het gezag hebben

- 3.1 Als beide ouders het ouderlijke gezag hebben en de ouders hebben de school laten weten dat één van hen als contactpersoon fungeert, informeert deze ouder de andere ouder over de voortgang van de ontwikkeling van het kind en over schoolse zaken.
- 3.2 Als er geen contactpersoon bekend is, informeert de school beide ouders.
- 3.3 Als de school weet dat er geen omgang is tussen een ouder en een kind, mag de school geen genoegen nemen met de mededeling van een ouder dat die de andere ouder (met wie geen contact is) zal informeren.
- 3.4 Als de school er mee bekend is dat de ouders geen contact hebben en/of elkaar niet informeren, dient de school mondeling en schriftelijk informatie in gelijke mate aan beide ouders aan te bieden.
- 3.5 Als één van de ouders niet samen met de andere ouder een oudergesprek wil voeren, dient de school binnen redelijke mogelijkheden de gelegenheid te bieden voor een afzonderlijk gesprek.

Artikel 4 Informatieverstrekking aan gescheiden ouders, één gezaghebbende ouder

- 4.1 Als één van de ouders het gezag heeft, volstaat de school met informatievoorziening aan deze ouder.
- 4.2 De ouder zonder gezag kan zelf (bij voorkeur schriftelijk) verzoeken om informatie over het kind. De school is verplicht om deze informatie te verstrekken en hanteert daarvoor een termijn van ten hoogste twee weken. In beginsel kan worden volstaan met informatie over de cognitieve en/of sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind (het schoolrapport).
- 4.3 Vraagt een ouder zonder gezag om informatie bij de school, dan dient de school de met het gezag belaste ouder over dit verzoek te informeren. Als de ouder met gezag zich verzet tegen het verstrekken van informatie aan de andere ouder of dit niet in het belang van het kind acht, is dit onvoldoende. Deze ouder zal dit moeten onderbouwen, bij voorkeur met een gerechtelijke uitspraak waarin een beperking van de informatieplicht is opgenomen.
- 4.4 De informatie aan de ouder zonder gezag hoeft niet verstrekt te worden als het gaat om informatie die ook niet aan de met het gezag belaste ouder is verstrekt of als het belang van het kind zich verzet tegen het verschaffen van informatie. De school dient dit wel aannemelijk te maken.
- 4.5 Het staat de school vrij om een oudergesprek te voeren met de ouder die niet met het gezag is belast, maar de school is daar niet toe verplicht.

Artikel 5 Wie heeft recht op welke informatie?

	Relevante informatie over de ontwikkeling en vorderingen van het kind	Beperkte informatie over de ontwikkeling en vorderingen van het kind op verzoek
Beide ouders met gezag	x	
Eén ouder met gezag	x	
Ouder zonder gezag		x
Voogd (zie achtergrondinfo)	x	

Artikel 6 In- en uitschrijving van een kind van gescheiden ouders

- 6.1 Bij inschrijving van een kind verstrekken de ouders informatie over de gezins- en woonsituatie van het kind en van de gezagsrelatie tot de (afzonderlijke) ouders. Indien van toepassing zijn de namen en adressen van beide ouders bij de school bekend, als ook relevante passages uit het ouderschapsplan en een eventuele beschikking van de rechter. Het is van belang dat de school bij de inschrijving weet of de ouders contact met elkaar onderhouden over de opvoeding en het onderwijs van hun kind.
- 6.2 Gescheiden ouders die beiden het gezag hebben, dienen samen overeenstemming over de inschrijving te bereiken. Bij voorkeur ondertekenen zij beiden het inschrijfformulier. Het is echter niet noodzakelijk dat zij samen de inschrijving verrichten. De school mag erop vertrouwen dat als één van de met het gezag belaste ouders een kind op een school inschrijft, deze inschrijving met goedvinden van de andere ouder plaatsvindt. Indien de school weet of vermoedt dat de andere ouder het oneens is met de in- of uitschrijving, mag de school deze niet accepteren. De ouder moet dan eerst zorgen voor instemming van de andere ouder.
- 6.3 Als de ouders het niet eens worden over een in- of uitschrijving, dienen zij zelf stappen te ondernemen om het eens te worden. Tot het moment dat overeenstemming is bereikt of de rechter een uitspraak heeft gedaan, mag de school het kind niet in- of uitschrijven.
- 6.4 Indien één ouder het gezag heeft, kan deze de in- of uitschrijving verrichten en kan volstaan worden met de handtekening van deze ouder. De school kan in dit geval de in- of uitschrijving accepteren ongeacht de instemming van de ouder zonder ouderlijk gezag.

Artikel 7 Sprake van echtscheiding wanneer de leerling al op school zit

In het geval sprake is van een echtscheiding van de ouders van een kind dat reeds op school zit, informeren de ouders de school over de gezins- en woonsituatie van het kind en van de gezagsrelatie tot de (afzonderlijke) ouders. Indien van toepassing zijn de namen en adressen van beide ouders bij de school bekend, als ook relevante passages uit het ouderschapsplan en een eventuele beschikking van de rechter. Het is van belang dat de school weet of de ouders contact met elkaar onderhouden over de opvoeding en het onderwijs van hun kind.

Artikel 8 Nieuwe partner

Als een ouder een nieuwe partner heeft, mag de school niet zonder meer de informatie over de voortgang van het kind aan de nieuwe partner verstrekken. Daarvoor is toestemming van de andere ouder (met gezag) nodig. Dit geldt ook voor het deelnemen aan een oudergesprek.

Achtergrondinformatie

Het begrip gezag

- Alle minderjarige kinderen staan 'onder gezag'. Degene(n) die het gezag heeft/hebben, is/zijn verantwoordelijk voor de verzorging en opvoeding van het kind en voor het nemen van belangrijke beslissingen. Degene(n) met het gezag is (zijn) de wettelijke vertegenwoordiger(s) van het kind. Het gezag stopt automatisch als het kind 18 jaar is.
- Het gezag kan bestaan uit ouderlijk gezag of voogdij. Ouderlijk gezag wordt door één of beide ouders uitgeoefend. Voogdij betekent dat het gezag door een ander dan de ouder wordt uitgeoefend; dit kan zijn een natuurlijk persoon (een voogd) of een rechtspersoon (bijvoorbeeld Stichting Nidos, Leger des Heils).

Beide ouders hebben het gezag

- Ouders die getrouwd zijn of geregistreerd partnerschap hebben, hebben automatisch het gezag over hun kind.
- In het geval van een scheiding houden de ouders samen het gezag, tenzij anders is bepaald (door een beslissing van de rechter). Dat betekent dat de ouders samen verantwoordelijk blijven voor de verzorging en opvoeding van hun kind en het nemen van beslissingen.
- Wanneer ouders (wel of niet samenwonend) niet met elkaar getrouwd zijn en geen geregistreerd partnerschap hebben, dan heeft in beginsel alleen de moeder het gezag. Om gezamenlijk het ouderlijk gezag te krijgen moet een verzoek bij de rechter worden ingediend. Voorwaarde voor het toekennen van het ouderlijk gezag aan de andere ouder is dat deze het kind heeft erkend.

Eén ouder heeft het gezag

- Het is mogelijk dat een ouder alleen het gezag heeft. Dat kan onder meer in de volgende situaties:
 - o Door een beslissing van de rechter omdat de andere ouder geen gezag kan of mag hebben. Het kan ook dat het gezag van de andere ouder beëindigd is.
 - o Het kind heeft volgens de wet geen andere ouder, omdat het niet erkend is.
 - o Het kind is wel erkend, maar er is geen gezamenlijk gezag omdat het niet is aangevraagd of omdat het door de rechter is afgewezen.
- Indien één ouder het gezag heeft, is deze ouder verantwoordelijk voor de verzorging en opvoeding van het kind en het nemen van beslissingen.

Scheiding – ouderschapsplan

Voor getrouwde en geregistreerde ouders en samenwonende ouders (met gezamenlijk gezag), is het in geval van een scheiding wettelijk verplicht om een ouderschapsplan op te stellen. In het ouderschapsplan staan in ieder geval afspraken over de zorg en opvoeding van de kinderen, de omgang met de kinderen en het elkaar informeren over belangrijke onderwerpen, bijvoorbeeld de schoolkeuze of leervorderingen.

Gezinsvoogd

De gezinsvoogd organiseert bij een ondertoezichtstelling hulp en steun in het gezin. Een gezinsvoogd heeft geen gezag, want dat blijft bij een ondertoezichtstelling bij de ouders. Zij blijven dus het eerste aanspreekpunt voor de school, ook voor toestemming. Als er geen overeenstemming met de ouders mogelijk is, kan school de gezinsvoogd hierover informeren. De gezinsvoogd kan in het belang van het kind de ouders schriftelijke aanwijzingen geven.

De gezinsvoogd heeft een eigenstandig wettelijk recht op informatie voor zover dit noodzakelijk is voor de uitvoering van de ondertoezichtstelling. De school mag zonder toestemming van ouders vragen van de gezinsvoogd in het kader van een ondertoezichtstelling beantwoorden en ook op eigen initiatief informatie verstrekken die van belang is voor de ondertoezichtstelling. Daarbij is van belang dat niet meer informatie wordt verstrekt dan noodzakelijk en dat het een informatierecht is, geen inzage- en afschriftrecht. De leerling die 16 jaar of ouder is en/of ouders dienen geïnformeerd te worden over de informatieverstrekking. Voor de gezinsvoogd geldt dat hij/zij voordat de informatie wordt verstrekt, hiervoor toestemming tracht te krijgen van de leerling die 16 jaar of ouder is en/of ouders voor gebruik wordt gemaakt van dit meldrecht.

Een ondertoezichtstelling wordt uitgesproken door de kinderrechter. Voor een school is het relevant om te weten of een kind een ondertoezichtstelling heeft, omdat de gezinsvoogd sommige informatie, namelijk die noodzakelijk kan worden geacht voor de uitvoering van de ondertoezichtstelling, mag krijgen zonder toestemming van de ouders of het kind vanaf 16 jaar. Vermoedelijk zal de gezinsvoogd contact zoeken met de school en dan kan de school sommige gevraagde informatie geven. Een gezinsvoogd neemt geen beslissingen. Dit recht blijft bij de ouders.

Voogd

Voogdij is gezag dat wordt uitgeoefend door een ander dan de ouders. De voogd is de persoon die voogdij heeft en de bevoegdheden van een ouder met gezag heeft. De ouder is dan uit het ouderlijk gezag gezet door de rechter of overleden. De voogd is hiermee het eerste aanspreekpunt voor de school. Als de ouders nog leven, is geen toestemming van hen nodig, maar zij hebben wel recht op informatie op hoofdlijnen. Een voogd hoeft niet altijd een persoon te zijn. De rechter kan ook een gecertificeerde instelling tot voogd benoemen. Ouders kunnen dit niet.

Pleegouder

Een pleegouder heeft geen gezag over het kind. Het gezag ligt dan bij de ouders, vaak met een gezinsvoogd als begeleider. Dit betekent dat de ouders degenen zijn die toestemming dienen te geven. Een pleegouder kan in enkele gevallen ook voogd zijn. Als dat zo is, dan is er een rechterlijke beslissing waarin dat staat en is de voogd degene die toestemming geeft.

Een uithuisplaatsing wordt uitgesproken door de kinderrechter. Het kind woont dan niet meer bij zijn ouders. In de meeste gevallen hebben de ouders nog wel het ouderlijk gezag. Ook als dat niet het geval is, hebben de ouders op grond van artikel 1:377c BW recht op alle informatie over hun kind die de school ook zou geven aan ouders zonder ouderlijk gezag.

De school dient zich ervan te vergewissen hoe de gezagspositie van ouders is en of er sprake is van een gezinsvoogd of voogd. Dit kan door te vragen om de ondertoezichtstellingsuitspraak van de rechter of een uittreksel uit het gezagsregister. In principe mag de school afgaan op de informatie die de ouder hierover aan de school heeft verschaft. Bij twijfel is het zaak om meer informatie te vragen.

Wettelijke bepalingen

De belangrijkste bepalingen zijn opgenomen in het Burgerlijk Wetboek (BW), de Wet op het Primair Onderwijs (voogd en gezinsvoogd), de Wet op het Voortgezet Onderwijs 2020 (WVO 2020) en de Wet op de Expertisecentra (WEC).

- a Artikel 1:377b van het BW bepaalt dat de met gezag belaste ouder verplicht is de andere, niet met gezag belaste ouder op de hoogte te houden van belangrijke zaken die het kind aangaan, bijvoorbeeld schoolrapporten en informatie over extra begeleiding.
- b Artikel 1:377c van het BW bepaalt dat de school verplicht is een ouder die niet het ouderlijke gezag heeft, als hij of zij daarom vraagt, van beroepshalve beschikbare informatie te voorzien over belangrijke feiten die het kind of de verzorging en opvoeding van het kind betreffen. Hierop zijn twee uitzonderingen:
 - (i) De informatie wordt niet verstrekt als de school de informatie niet op dezelfde manier aan de ouder met het ouderlijke gezag zou verstrekken;
 - (ii) De informatie wordt niet verstrekt als het belang van het kind zich daartegen verzet.
- c Artikel 23b van de WVO 2020 en artikel 20 van de WEC bepalen dat de school over de vorderingen van de leerlingen rapporteert aan hun ouders.

Een uitvoerig informatieblad over gezag, omgang en informatie is te vinden op <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/brochures/2017/01/16/gezag-omgang-en-informatie>

Bijlage Vragenlijst voor gescheiden ouders

Deze vragenlijst is ingevuld door

Ik ben de vader/moeder van

De gezagssituatie over ons kind/onze kinderen is

- ☐ beide ouders hebben gezamenlijk het gezag
- ☐ moeder heeft alleen het gezag
- ☐ vader heeft alleen het gezag
- ☐ anders, namelijk

Toelichting

Als ouders getrouwd waren, behouden zij na de scheiding in principe beide het gezag over hun kind. Als ouders ongehuwd samenwoonden, heeft de moeder automatisch ('van rechtswege') het gezag over het kind. De vader die het kind heeft erkend, kan samen met de moeder in het gezagsregister van de rechtbank gezamenlijk gezag over het kind laten registreren.

De gewone verblijfplaats van ons kind/onze kinderen volgens de Gemeentelijke Basis Administratie is bij

- ☐ de moeder
- ☐ de vader
- ☐ anders, namelijk

Adres

.....

Toelichting

De rechter kan bepalen (de ouders kunnen dat ook onderling bepalen) bij wie van de ouders de 'gewone' verblijfplaats van het kind is. De gewone verblijfplaats van het kind is het adres waar het kind volgens de Gemeentelijke Basis Administratie is ingeschreven.

Is er sprake van een omgangsregeling van het kind/de kinderen met de ouder bij wie ze volgens de Gemeentelijke Basis Administratie niet wonen.

- ☐ ja
- ☐ nee

Indien ja, de omgangsregeling is

- ☐ bepaald door de rechter
- ☐ onderling afgesproken
- ☐ anders, namelijk

Toelichting

Een omgangsregeling tussen het kind en de 'andere ouder' kan na onderling overleg van de ouders geregeld worden. In andere gevallen bepaalt de rechter de omgangsregeling. Soms ontslegt de rechter één van de ouders het recht op omgang.

Heeft de rechter één van de ouders het recht op omgang met het kind/de kinderen ontzegd?

- ☐ nee
- ☐ ja, namelijk de moeder
- ☐ ja, namelijk de vader

Eventuele toelichting

Zijn er nog afspraken tussen u beiden waarvan u Scholen aan Zee op de hoogte wenst te brengen, bijvoorbeeld m.b.t. wel of niet samen op oudergesprekken, financiële afspraken etc.

.....

Wanneer er iets verandert in bovenstaande situatie van het kind/de kinderen, wordt Scholen aan Zee hiervan door u graag op de hoogte gesteld.

Datum

Plaats

.....

Handtekening en naam moeder

.....

Handtekening en naam vader